

Aura Buzescu în rolul principal din Cei din Dangaard de Anderson Nexö (Teatrul Național „I. L. Caragiale“)

Al treilea deceniu

Sintem în preajma Marii Aniversări. Zorii acestei zile anunță o lumină necunoscută încă în cele două decenii care au trecut. Pe soclul experiențelor se vor ridica noile noastre înfăptuiri, fruct al maturității de gândire și al împlinirii noastre.

Priviți din unghiul artelor și, deoarece munca mea se desfășoară în domeniul teatral, din punctul de vedere al unui actor, acești douăzeci de ani reprezintă un salt uriaș, poate de necrezut pentru începătorul de astăzi, căruia talentul și munca îi deschid toate porțile spre cele mai înalte trepte de desăvârșire.

Cu sufletul luminat de sărbătoarea de azi, mă întorc cu gândul înapoi, la începuturile carierei mele, mă întorc cu cinci decenii în urmă.

Erau atît de grele atunci condițiile de viață pentru cei care porneau din masa celor modești, necunoscuți!

Nici un efort, nici un sacrificiu — mergînd pînă la privațiuni de neconceput astăzi — nu au fost prea grele pentru a-mi atinge ținta. Trebuia să urc pe scenă.

Am fost admisă la Conservator în clasa aceleia care mi-a fost maestră, apoi directoare, Lucia Sturdza Bulandra, a cărei plecare dintre noi a lăsat un gol care este și va rămîne de neîmplinit.

Fără îndrumarea și ajutorul său plin de bunăvoință nu cred că aș fi putut duce pînă la capăt începutul meu de carieră, mult prea neobișnuit și copleșit de greutate. Intrată la Conservator cu o „Fabulă“, mi-am descoperit vocația alături și sub îndrumarea marilor mele maestre; acolo mi s-au limpezit căile, s-a conturat genul de studiu căruia urma să mă consacru.

La data trecerii examenului de absolvire, eram de un an angajată în formația teatrală a soților Bulandra.

Socot însă ca început al activității mele ceasul când am urcat pe scena Teatrului Național. În clipa aceea, visul meu devenea realitate. Și am rămas slujitor credincios primei noastre scene timp de patru decenii.

Condițiile noi create artei în țara noastră, noua atitudine față de cei care i se consacră au fost un imbold, un îndemn de a munci într-un ritm și cu un entuziasm clocotitor.

Trei premii de stat primite după marele act național din August 23 au încununat o muncă închinată, cu dragoste nețărmurită, scenei românești, publicului nostru iubit.

Dintre rolurile interpretate în această perioadă îmi amintesc cu mare bucurie pe acelea din: *Trei surori* de Cehov, *O chestiune personală* de A. Stein și *Cei din Dangaard* de Anderson Nexö, care mi-au adus titlul de artistă a poporului.

Am jucat apoi în valoroase piese originale — *Iarbă rea* de A. Baranga, *Arborele genealogic* de Lucia Demetrius, *Pentru fericirea poporului* de N. Moraru și A. Baranga, *Hanul de la răscruce* de Horia Lovinescu, și am interpretat rolul, de un gen neîncercat în trecut de mine, al Bătrânei doamne din piesa lui Dürrenmatt.

Mi s-a dat astfel prilejul de a crea eroi de altă factură decât cei interpretați înainte. Am învățat a privi, dintr-un unghi neștiut înainte, personajele cărora urma să le dau viață; arta noastră are acum un scop nou și

bine definit, acela de a-și îndeplini funcția firească, de șlefuire a noii personalități umane. Iar publicul e și el un public nou, un public care merge pînă la adîncimea semnificației textelor, pe care și-o însușește activ și care devine pentru el școală, îndemn și armă.

Tot în această perioadă mi s-a îndrețințat sarcina de a iniția în arta actorului — în măsura cunoștințelor și puterilor mele — tinere generații.

Cînd elevii mei — Victor Rebenjiuc, sau Cozorici, sau Gina Patrichi, sau atîția alții — culeg aplauzele publicului, mă înalț parcă mai dreaptă în scaunul meu și privesc cu emoție la copiii muncii mele.

Cred că legătura dintre generații nu este în nici un domeniu atît de strînsă ca în teatru. Nu știu cum să mă exprim mai limpede, dar pentru noi, actorii, demarcația dintre generații este foarte, foarte vagă.

Cu fiecare stagiune ce sfîrșește, ne facem planuri de viitor. Acesta este însă un subiect dureros pentru mine. Am dorit mult să interpretez rolul Elisabetei din piesa lui Schiller, *Maria Stuart*. Luni de zile am studiat lucrarea aceasta. Cînd data premierei s-a apropiat, sănătatea m-a împiedicat să dau publicului ceea ce avea dreptul să ceară și să aștepte de la mine. Dar sper, sper să-mi reiau în curînd munca. Tot ceea ce mi se va da de lucru nu va putea fi decît frumos și bun, căci va fi pus în slujba celui de-al treilea deceniu luminos, care se deschide înaintea noastră.

Aura Buzescu

Publicul

Despre oamenii care fac teatru: autori, actori, directori, regizori, scenografi etc. se vorbește destul — și pe drept cuvînt — în presa noastră.

Mai puțin ne-am ocupat însă de publicul teatrelor, de spectatori, acest element de primă importanță în evoluția dramaturgiei unei țări. Fără ei,

toată această lume — de la director pînă la cel mai modest recuziter — ar pluti în neînțelegere și haos. Pentru ei se scriu și se montează lucrările destinate rampei.

De participarea sau rezerva lor trebuie să țină seama conducătorii de colective artistice.